

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра державного управління, документознавства та
інформаційної діяльності

06-14-128М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для практичних робіт та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Інтелектуальна власність»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою
«Публічне управління та адміністрування»
спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
денної і заочної форми навчання

Рекомендовано
Науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 6
від 02 червня 2021 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки до практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Тихончук Л. Х. – Рівне : НУВГП, 2021. – 24 с.

Укладач: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Схвалено на засіданні групи забезпечення «19» лютого 2021 р.
Керівник групи забезпечення спеціальності

Тихончук Л. Х.

Схвалено на засіданні кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Протокол № 08 від «19» лютого 2021 р.

© Л. Х. Тихончук, 2021
© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

1.	Загальні положення вивчення навчальної дисципліни...	4
2.	Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни.....	7
3.	Перелік питань для підготовки есе, презентацій, наукових досліджень, тез конференцій, статей, рефератів.....	9
4.	Модуль 1. Практичне заняття №1.....	10
5.	Практичне заняття № 2.....	11
6.	Практичне заняття № 3.....	12
7.	Практичне заняття № 4.....	13
8.	Практичне заняття № 5.....	14
9.	Модуль 2.Практичне заняття № 6.....	14
10.	Практичне заняття № 7.....	15
11.	Практичне заняття №8.....	16
	Питання для самоконтролю.....	17
17.	Оцінювання знань студентів.....	19
18.	Список рекомендованої літератури.....	20

1. Загальні положення вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інтелектуальна власність» призначена для вивчення здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та є однією з професійно орієнтованих дисциплін, що дозволяє набуті компетентності з питань управління процесами реєстрації, використанню та захисту інтелектуальної власності

Метою викладання дисципліни можливість опанування знаннями зі специфіки інтелектуальної власності як результату інтелектуальної творчої праці людини у будь-якій сфері людської життєдіяльності

Інтелектуальна власність (ІВ) – це закріплені законом права на результат інтелектуальної діяльності у виробничий, науковій, літературній та художній сферах. У багатьох випадках також важко визначити, хто є дійсним власником ІВ. Чи це фізична особа – розробник програмного забезпечення чи юридична фірма, яка за договором та за свої кошти доручила розробляти його. З цією особливістю пов'язана складність охорони прав та захисту прав на ІВ. У деяких випадках незаконне використання ІВ є дуже привабливим, з урахуванням того, що прибуток від такої крадіжки є дуже значним. Колектив підприємства працював роками, фізична особа викрала ІВ, звільнилася, створила своє підприємство і почала мати добрий прибуток з продажу, наприклад, контрафактного програмного забезпечення. Збиток від такої незаконної діяльності може понести не тільки крадій ІВ, тобто зловмисник, але й замовник систем, коли законний власник програмного забезпечення звернеться до суду та за його рішенням буде припинено експлуатацію систем, яка коштує мільйони гривень. Що тоді робити, наприклад, залізниці, коли система керування рухом поїздів побудована, а права на її експлуатацію припинені і діє заборона на використання контрафактної продукції. Фірма, яка побудувала цю систему вже може не існувати, закритися, це легко робиться, або статутний фонд не покриє збиток, який буде виставлено залізницею. У деяких випадках незаконна, контрафактна ІВ використовується підприємством при використанні результатів праці робітників, які передали частину своєї роботи іншим особам, а вони

оформили ці роботи як результат ІВ на себе, тобто це міна замедленої дії і коли вона запрацює відомо тільки юридичному власнику ІВ. Незаконне використання ІВ також може призвести до дуже негативних наслідків, коли наприклад, на ЕОМ підприємства, наприклад, ШЧ, з'явиться внесена робітником якась інформація чи документація, яка є об'єктом захисту ІВ. Може вона й була видалена робітником, але копія її збірїглася на ЕОМ. Таке збірїгання інформації є також незаконним, як і збірїгання чужого автомобіля у своєму гаражі. Врахування ІВ є основою економіки багатьох держав. Наприклад, прибуток від ІВ у США – складає до 1/3 держбюджету. У найбільш розвинутих країнах світу основний прибуток досягається за рахунок використання ІВ. Так, в 1997 р. фірма Texas Instruments заплатила 395 млн. дол. за маленьку каліфорнійську фірму Amati Communications при Стенфордському університеті, яка мала 25 патентів на цифрову ситему DSL. Це дозволило отримати їй у подальшому дуже великі прибутки та стати лідером у цієї галузі. Таких прикладів дуже багато – від Макдоналдса до Міцубісі та ін. Внаслідок відсутності знань у цієї галузі можуть притягатися до кримінальної та цивільної відповідальності не тільки робітники, але й керівники підприємств. ІВ може надати як великий прибуток, так і дуже суворе матеріальне и навіть кримінальне покарання. Врахування ІВ є складовою частиною інформаційної та фінансової безпечності підприємств.

Ціль вивчення дисципліни – формування системи економіко-правових знань щодо створення та управління інтелектуальною власністю, як джерела соціального, технічного, економічного та культурного розвитку суспільства, а також придбання навичок щодо ефективного використання та захисту інтелектуальної власності у професійній діяльності.

Здобувач в процесі вивчення дисципліни мусить знати сутність та специфіку інтелектуального капіталу та інтелектуальної власності. Бути ознайомленим з забезпеченням інтелектуального та соціального розвитку особистості через вивчення правових та економічних засад інтелектуальної власності.

Методика та практичні навички отримані при вивченні даної дисципліни є невід'ємним складником формування

професійної компетентності й важливою передумовою реалізації реформ публічного управління в Україні.

Після вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

отримати компетентності:

- *Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.*
- *Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми , виявляти напрями розвитку інтелектуальної власності у процесі формування національної інноваційної системи.*
- *Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності). Володіти інструментарієм аналізу систем охорони та захисту інтелектуальної власності*
- *Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.*
- *Здатність впроваджувати інноваційні технології.*
- *Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.*

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

-*Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.*

-*Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, використовуючи форми і методи добору й аналізу відповідної інформації щодо розв'язання ситуаційних проблем, які виникають в публічній сфері.*

- *Розуміти основи електронного урядування.*

мати результати навчання:

-*Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.*

- *Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, використовуючи форми і методи добору й аналізу відповідної інформації щодо*

розв'язання ситуаційних проблем, які виникають в публічній сфері.

- *Розуміти основи електронного урядування*

2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача є одним із важливих засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни «Інтелектуальна власність» визначається навчальною програмою дисципліни, завданнями та вказівками викладача, даними методичними вказівками. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно графіку, затвердженого кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Самостійна робота здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;
- підготовка наукової статті, есе, презентацій за програмою дисципліни;
- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання

виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибірккові завдання є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями (у відсотках від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

а) 100 % - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень;

а) 80 % - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

а) 60 % - завдання виконане повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

б) 40 % - завдання виконане частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

б) 0 % - завдання не виконане.

В процесі вивчення здобувачами дисципліни «Інтелектуальна власність» передбачено наступні види роботи викладачів зі здобувачами:

- індивідуальні консультації за графіком, затвердженим кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- індивідуальні заняття зі здобувачами з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей, результатом яких може бути підготовка наукових доповідей, статей.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання.

3. Перелік питань для підготовки есе, презентацій, наукових досліджень, тез конференцій, статтей, рефератів

- 1. Інтелектуальна власність: об'єктивна необхідність та передумови забезпечення в сучасних умовах розвитку економіки України.*
- 2. Еволюція наукових поглядів на місце та роль інтелектуальної власності в економіці.*
- 3. Мета і цілі, місце використання інтелектуальної власності в системі розвитку підприємства.*
- 4. Роль інтелектуальної власності в економіці: макрорівень.*
- 5. Історичний ракурс розвитку категорії інтелектуальної власності та системи її захисту.*
- 6. Системний підхід до організації охорони і захисту об'єктів інтелектуальної власності.*
- 7. Роль держави в забезпеченні захисту прав інтелектуальної власності.*
- 8. Роль недержавних інституцій в системі захисту прав на інтелектуальну власність.*
- 9. Зовнішні інституції системи захисту інтелектуальної власності.*
- 10. Організація роботи з управління інтелектуальною власністю на підприємстві.*
- 11. Організація роботи з оцінки економічної ефективності використання об'єктів інтелектуальної власності підприємства.*
- 12. Показники та методи оцінки економічної ефективності використання об'єктів інтелектуальної власності підприємства.*
- 13. Характеристика видів інтелектуальної власності.*
- 14. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.*
- 15. Інституціональне забезпечення інтелектуальної власності в Україні.*
- 16. Поняття та необхідність комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.*

17. *Методика оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності.*
18. *Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності при визначенні вартості підприємства на ринку.*
19. *Управління об'єктами інтелектуальної власності.*
20. *Досвід зарубіжних держав у регулюванні інтелектуальної власності.*
21. *Інтелектуальна власність та економічна безпека підприємства: взаємообумовленість.*
22. *Економічна ефективність використання об'єктів інтелектуальної власності.*
23. *Правова охорона і правовий захист об'єктів інтелектуальної власності.*
24. *Правовий захист комерційної таємниці підприємства, об'єкти і суб'єкти права власності на комерційну таємницю.*
25. *Система правового захисту комерційної таємниці підприємства, її елементи та складові.*
26. *Економічна розвідка, її організація та ефективність.*
27. *Способи ефективного зберігання та захисту комерційної таємниці.*
28. *Захист підприємства від шпигунства.*
29. *Механізм внутрішнього правового захисту об'єктів інтелектуальної власності підприємства.*
30. *Нове корпоративне управління об'єктами інтелектуальної власності.*

4. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

Інтелектуальна власність.

Організаційно-правові основи регулювання.

Практичне заняття № 1

Тема: *Інтелектуальна власність та система її правової охорони. Державна система інтелектуальної власності*

Мета: Визначати Інтелектуальну власність як результат творчої діяльності, а також інтелектуальну власність як право. Знати про еволюцію інтелектуальної власності в

Україні, а також про місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави. Розуміти ознаки державної системи правової охорони інтелектуальної власності. Розрізнати систему законодавства України про інтелектуальну власність

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Загальна конфігурація державної системи інтелектуальної власності.
2. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
3. Система законодавства України про інтелектуальну власність.
4. Державна система правової охорони інтелектуальної власності.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Правовідносини у сфері інтелектуальної власності.
2. Які об'єкти права інтелектуальної власності, а також правовий статус суб'єктів права інтелектуальної власності.

Практичне заняття № 2

Тема: *Економіка інтелектуальної власності*

Мета: Знати поняття, ознаки та види торговельних марок. Розуміти особливості правової охорони торговельних марок. Знати порядок оформлення прав на торговельну марку. Охорона прав на комерційне найменування.

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Права на об'єкти інтелектуальної власності як товар.
2. Інтелектуальна власність як складова інтелектуального капіталу.
3. Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Мета і принципи правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.
2. Охорона прав на об'єкти промислової власності.
3. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
4. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном
5. Внесення інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства: механізми та переваги.

Практичне заняття № 3

Тема: *Право інтелектуальної власності: авторське та суміжні права. Об'єкти інтелектуального права.*

Мета: Розуміти поняття та правову природу авторського права. Презумпція авторства. Розрізняти особисті немайнові права автора та майнові права автора твору, а також суміжні права. Знати строки чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Характеристика об'єктів інтелектуальної власності.
2. Характеристика суб'єктів інтелектуальної власності.
3. Вітчизняне законодавство у сфері охорони та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності.
4. Інституціональне середовище інтелектуальної власності.
5. Міжнародна система регулювання інтелектуальної власності.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.

Практичне заняття № 4

Тема: *Патентне право та зміст правовідносин у сфері патентного права. Права та правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу товарів і послуг та нетрадиційних результатів інтелектуальної власності.*

Мета: Зрозуміти сутність патентного права, поняття винаходу, корисної моделі, надання їх правової охорони. Порядок отримання патенту та припинення його дії.

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель.
2. Поняття та предмет патентного права.
3. Джерела патентного права.
4. Поняття винаходу, корисної моделі, відмінності між ними. Умови надання їм правової охорони.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Патент (декларційний патент) як документ, який засвідчує права на винахід, корисну модель.
2. Умови патентоздатності винаходукорисної моделі.
3. Право на одержання патенту. Порядок одержання патенту. Права та обов'язки, що випливають з патенту. Дії, які не визнаються порушенням прав.
4. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Порушення прав власника патенту.

Практичне заняття № 5

Інтелектуальна власність в електронному суспільстві, її правова охорона.

Мета: Знати мету і принципи правової охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності. Охорона прав на об'єкти промислової власності. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Мета і принципи правової охорони.
2. Охорона прав на об'єкти промислової власності.
3. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
4. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.

Змістовий модуль 2.

Особливості оцінки, обліку, захисту інтелектуальної власності

Практичне заняття 6

Оцінка та облік інтелектуальної власності.

Мета: Вивчити методи оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Мета та цілі оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Підходи до оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
3. Загальна характеристика, переваги і недоліки порівняльного (ринкового) підходу до оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Особливості, доцільність, переваги та недоліки застосування дохідного підходу до оцінювання права на об'єкти інтелектуальної власності.

Практичне заняття № 7

Розпорядження правами інтелектуальної власності та трансфер технологій.

Мета: Зрозуміти загальну характеристику правочинів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності та їх особливі умови.

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика правочинів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

2. Трансфер технологій та промислової власності

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності

2. Договір щодо передання майнових прав на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору

3. Договір про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності

4. Ліцензійний договір

5. Договір комерційної концесії

Практичне заняття 8

Захист прав інтелектуальної власності.

Мета: Розуміти дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності. Знати категорії спорів, форми і порядок захисту права інтелектуальної власності.

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Система захисту прав інтелектуальної власності і її призначення.
2. Дії, що визнаються порушенням прав інтелектуальної власності.
3. Форми, порядки та способи захисту прав інтелектуальної власності.
4. Категорії матеріальної шкоди за порушення у сфері інтелектуальної власності

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Опрацювати типові види адміністративних стягнень
2. Опрацювати захист прав інтелектуальної власності в адміністративному та судовому порядку

Практичне заняття 9

Міжнародна система інтелектуальної власності

Мета: Вивчити систему міжнародного законодавства з регулювання права інтелектуальної власності та участь України в міжнародній системі інтелектуальної власності.

Норма часу (за навчальною програмою): 3 год.

Питання для обговорення:

1. Система міжнародного законодавства та міжнародних угод із регулювання права інтелектуальної власності.
2. Характеристика Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
3. Принципи охорони прав авторів за Бернською Конвенцією про охорону літературних та художніх творів.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Особливості захисту товарних знаків за Паризькою Конвенцією про охорону промислової власності.

2. Участь України в міжнародній системі інтелектуальної власності.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Теорії права інтелектуальної власності.
2. Загальна характеристика основних інститутів права інтелектуальної власності.
3. Роль судової практики у регулюванні відносин інтелектуальної власності.
4. Міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності.
5. Вирішення колізій та конкуренцій у регулюванні відносин інтелектуальної власності.
6. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
7. Суб'єкти права на торговельну марку.
8. Об'єкти авторського права та суміжних прав.
9. Об'єкти права промислової власності.
10. Майнові права інтелектуальної власності.
11. Строки чинності прав інтелектуальної власності.
12. Вільне використання твору.
13. Передання авторських прав.
14. Колективне управління авторськими правами.
15. Особливості суміжних прав.
16. Виникнення суміжних прав.
17. Здійснення суміжних прав (особистих немайнових прав; майнових прав).
18. Право на одержання патенту на винахід. Порядок одержання патенту на винахід.
19. Права та обов'язки, що впливають з патенту на винахід.
20. Умови патентоздатності промислового зразка.
21. Дії, які не визнаються порушенням прав на промисловий зразок.
22. Міжнародна класифікація товарів і послуг.
23. Правова охорона добре відомих торговельних марок.

24. Визнання недійсним Свідоцтва на знак для товарів і послуг.

25. Правова охорона комерційного найменування.

26. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування.

27. Порушення прав на використання зазначення походження товару.

28. Захист географічних зазначень в міжнародних договорах.

29. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття (його ознаки, об'єкти, міжнародний досвід).

30. Право інтелектуальної власності на ноу-хау.

31. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

32. Неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності.

33. Юрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності.

34. Підвідомчість щодо розгляду справ у сфері інтелектуальної власності.

35. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності.

36. Договір комерційної концесії.

37. Порядок передачі майнових прав на технології, створені за бюджетні кошти.

38. Мета державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій.

39. Особливості укладення договорів про трансфер технологій.

40. Державна підтримка та особливості кредитування трансферу технологій.

41. Особливості здійснення та захисту авторських та суміжних прав в країнах ЄС.

42. Особливості здійснення та захисту прав на знаки для товарів і послуг в країнах ЄС.

43. Особливості здійснення та захисту прав на об'єкти промислової власності.

4. ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання успішності здобувача вищої освіти здійснюється а 100-бальною шкалою, яка розподіляється на дві складові:

- 1) 60 балів – поточна складова оцінювання;
- 2) 40 балів – модульна або підсумкова складова оцінювання.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Модульну або підсумкову (у випадку якщо дисципліна закінчується заліком – модульну) складову оцінювання організовано шляхом складання двох модульних контролів знань студентів. У випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом, результати складання таких модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Якщо здобувач (у випадку коли дисципліна закінчується екзаменом) із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо студента не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (тільки у випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом).

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль знань студентів. Поточний контроль є органічною частиною навчального процесу і проводиться під час лекцій та практичних занять.

Форми поточного контролю:

- перевірка підготовлених здобувачами презентацій за темами навчальної дисципліни, узгодженими з викладачем;
- перевірка домашніх завдань;
- тестова перевірка знань студентів;
- модульний контроль;
- інші форми.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Україна. Верховна Рада України. Цивільний кодекс України. – Інтернет-ресурс Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право (3-є вид. стереотип.). Київ. КНТ, 2016. 614 с.
3. Бабець І. Г., Мойсеєнко І. П. Інтелектуальна власність : навчальний посібник. Львів : ЛДУВС, 2016. 160 с.
4. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права : навчальний посібник. Київ : Ін-т інтел. власн. і права, 2018. 288 с.
5. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / Васильців Т. Г., Апопій В. В., Лупак Р. Л., Ільчук О. О. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. 252 с.
6. Потехіна В. О. Інтелектуальна власність : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2018. 414 с.
7. Цибульов П. М. Управління інтелектуальною власністю : підручник. Київ : Держ. Ін-т інтел. власн., 2019. 312 с.
8. Інтелектуальне право України. За ред. Яворської О. С. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.
9. Охорона інтелектуальної власності : нормативно-правові акти / За заг. ред. О. Д. Святоцького. Київ. Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.
10. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С. О. Довгий, В. О. Жаров, В. О. Зайчук та ін. Київ. Форум, 2002.
11. Патентне право (науково-практичний коментар Глави 39 Цивільного кодексу України) / Г. О. Андрощук, Л. І. Работягова. НДІ ІВ НАПрН України. Київ. Інтерсервіс, 2013. 67 с.
12. Підопригора О. Право інтелектуальної власності. Київ. Вентурі. 2002 р.

13. Право інтелектуальної власності: Акад. курс : підруч. для студ. вищих навч.закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін. За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. Київ. Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
14. Право інтелектуальної власності: Академічний курс / За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. Вид. друге, перероб. та доповн. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.
15. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2006.

Допоміжна

1. Бабій П.С. Ризики при оцінці вартості об'єктів інтелектуальної власності машинобудівного підприємства у процесі бюджетування / П. Бабій, В. Гринчуцький. *Управління ризиками. Економіка: проблеми теорії та практики*: Збірник наукових праць. Випуск 254: В 6 т. Т. IV. Дніпропетровськ : ДНУ, 2015. С. 1001–1008.
2. Бутнік-Сіверський О. Б. Економіка інтелектуальної власності : конспект лекцій для студентів. Київ : Ін-т інтелектуальної власності і права, 2015. 296 с.
3. Васильців Т. Г., Мандрик О. Я. Інтелектуальна власність як складова в системі забезпечення економічної безпеки торговельного підприємства. *Торгівля, комерція, підприємництво* : зб. наук. праць. Львів. Вид-во ЛТЕУ, 2015. Вип. 24. С. 72–75.
4. Васильців Т. Г., Бицька Н. П. Проблеми та пріоритети посилення соціального та інтелектуального складників економічної безпеки. *Науковий вісник НЛТУ України* : зб. наук.-техн. праць. Вип. 20.2. Львів : НЛТУУ, 2015. С. 156–159.
5. Дмитришин В. С. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності : конспект лекцій / В. С. Дмитришин. Київ : "Інст. інтел. власн. і права", 2015. 212 с.
6. Інтелектуальна власність. Міжнародні договори України / В. О. Жаров, А. М. Горнісевич, М. О. Василенко. Київ : Державний департамент інтелектуальної власності. Державне

підприємство «Український інститут промислової власності», 2017. 404 с.

7. Нестуля Т. В. Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності: Практика застосування органами Антимонопольного комітету України законодавства про захист від недобросовісної конкуренції : навчальний посібник. Київ : Ін-т інтел. власн. і права, 2017. 164 с.

8. Ніколаєв Є. Б. Методологічні особливості теорії інформаційної економіки *Ефективна економіка*. 2015. № 12. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/>.

9. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С. О. Довгий, В. О. Жаров, В. О. Зайчук та ін. К. : Форум, 2015. 319 с.

10. Оцінка прав на об'єкти інтелектуальної власності : тематична збірка / Укладачі: П. М. Цибульов, Г. Н. Сердюк, С. М. Болелій. К. : Інститут інтелектуальної власності і права, 2015. 328 с.

11. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци та ін. Київ. Видавничий Дім "Слово", 2016. 1104 с.

22. Юскаєв В. Б. Інтелектуальна власність / В. Б. Частина 2. Суми. Видавництво СумДУ, 2017. 141 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find> (дата звернення 09.02.2021).

2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/> (дата звернення 09.02.2021).

3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення 08.02.2021).

4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 06.02.2021).

5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення 09.02.2021).
6. Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені Даля. URL: <http://www.library.snu.edu.ua> (дата звернення 09.02.2021).
7. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/> (дата звернення 06.02.2021).
8. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/> (дата звернення 09.02.2021).
9. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/> (дата звернення 05.02.2021).
10. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568> (дата звернення 09.02.2021).
11. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php (дата звернення 09.02.2021).
12. Офіційні сайти органів управління фінансами:
 - <http://www.minfin.gov.ua> – сайт Міністерства фінансів України.
 - <http://www.rada.gov.ua> – сайт Верховної Ради України.
 - <http://www.sfs.gov.ua> – сайт Державної фіскальної служби України
 - <http://www.kmu.gov.ua> – сайт Кабінету Міністрів України
 - <http://www.treasury.gov.ua> – сайт Державної казначейської служби України
 - <http://www.pfu.gov.ua> – сайт Пенсійного фонду України
 - <http://nfr.gov.ua> – сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг
 - <http://www.nssmc.gov.ua> – сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
13. Періодичні видання Інтелектуальна власність. Теорія і практика інтелектуальної власності. Вісник Львівського університету. Серія юридична.

14. Єдиний державний реєстр судових рішень України -
www.reyestr.court.gov.ua